

کد درس: ۱۲

نام درس: طراحی، اجرا و مدیریت سیستم‌های پایگاه داده‌های سلامت

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس

آشنایی دانشجو با اصول طراحی و اجرای سیستم‌های پایگاه داده، آشنایی با انواع پایگاه داده‌های سلامت و عملکردها، ویژگی‌ها و قابلیت‌های آنها

شرح درس و رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

این درس شامل دو بخش مفاهیم و اصول طراحی پایگاه داده و پایگاه داده‌های سلامت است. در بخش اول مفاهیم پایگاه داده، انواع پایگاه داده و مدل رابطه‌ای آموزش داده می‌شود. دانشجو باید بتوانند با ترسیم نمودار موجودیت-رابطه برای هر مسئله، رابطه‌هایی نظیر آن را درک نمایند. همچنین، دانشجو باید بتواند به طراحی پایگاه داده، ایجاد و اجرای پرس‌وجوها و مدیریت تراکنش‌ها بپردازد. در بخش دوم این درس، پایگاه داده‌های سلامت، انواع پایگاه داده‌های سلامت و ویژگی‌ها، قابلیت‌ها و عملکرد هر یک از آنها به دانشجو آموزش داده خواهد شد.

رئوس مطالب نظری

- مفاهیم و اصول طراحی پایگاه داده
- مروری بر پایگاه داده
- معماری سیستم پایگاه داده
- معرفی انواع پایگاه‌های داده‌ای
- آشنایی با مدل رابطه‌ای، جبر رابطه‌ای و مفاهیم مربوط به حفظ جامعیت داده‌ها در پایگاه داده
- وابستگی‌های تابعی، ارجاعات و کلیدها
- نرمال‌سازی
- مدل‌سازی معنایی (بر اساس انواع روش‌های مدل‌سازی موجودیت-رابطه و روش شی‌گرا)
- آشنایی با سیستم مدیریت پایگاه داده و نحوه ایجاد، و اجرای پایگاه داده
- آشنایی با ایجاد پرس‌وجوها در سیستم مدیریت پایگاه داده
- ذخیره‌سازی، شاخص‌گذاری، پشتیبان‌گیری و بازنگشتن داده‌ها در پایگاه داده
- مدیریت تراکنش‌ها
- امنیت در پایگاه داده
- پایگاه داده‌های سلامت
- پایگاه داده‌های سلامت (آشنایی با ماهیت پایگاه داده‌های پزشکی، دسته‌بندی پایگاه داده‌های پزشکی، قابلیت‌ها و ساختار پایگاه داده‌های پزشکی، پایگاه داده و شبکه‌های ارتباطی)
- پردازش متن در پایگاه داده‌های پزشکی (کدگذاری داده‌های متنی، پرس‌وجوه داده‌های متنی، پردازش زبان طبیعی)
- پایگاه داده‌های پرونده پزشکی (پایگاه داده‌های اولیه)

- پایگاهداده‌های تخصصی سلامت (پایگاهداده‌های سرطان، پایگاهداده بیماری‌های قلبی عروقی، پایگاهداده بیماری‌های مزمن، پایگاهداده‌های ژنتیک و ژنومیک، پایگاهداده‌های نوزادان و کودکان، سایر پایگاهداده‌های تخصصی)
- پایگاهداده تحقیقات پزشکی (پایگاهداده‌های ثانویه) (پایگاهداده تحقیقات بالینی)
- آشنایی با ایجاد مکعب داده (Data Cube)

رئوس مطالب عملی

- آشنایی عملی با مدل‌های رابطه‌ای یا شیگرا در مدلسازی معنایی پایگاهداده‌ها
- آشنایی عملی با سیستم مدیریت پایگاهداده و نحوه ایجاد و مدیریت پرس‌وجوها
- آشنایی عملی با انواع پایگاهداده‌های سلامت (پایگاهداده‌های پرونده پزشکی، پایگاهداده‌های تخصصی و پایگاه‌های تحقیقات بالینی)

منابع اصلی درس

1. Peter Rob. Database Systems: Design, Implementation, and Management. Latest edition. Cengage Learning Publisher.
2. Johannes Gehrke and Raghu Ramakrishnan. Database Management Systems. Latest edition. McGraw-Hill Publisher.
3. Collen MF. Computer Medical Databases: The First Six Decades (1950–2010): Latest edition. Springer London

شیوه ارزشیابی دانشجو

ارزشیابی نظری: ارزشیابی این درس به شکل تراکمی (امتحان پایان‌ترم) و تکوینی (امتحان میان‌ترم، ارزشیابی‌های طول ترم) می‌باشد. بررسی‌های طول ترم ۲۰ درصد، امتحان میان‌ترم ۲۰ درصد و امتحان پایان‌ترم ۵۰ درصد خواهد بود.

ارزشیابی عملی: ارزشیابی عملی به صورت ارزشیابی فعالیت‌های عملی دانشجو در طول ترم (۵۰ درصد) و پروژه پایان‌ترم (۵۰ درصد) خواهد بود.

